

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-680611-V/2011/PM

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fa\ 22 827 64 53

Warszawa,

4. XII. 2012

**Pan
Marcin Korolec**

Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

Pragnę zasygnalizować Panu Ministrowi problem zaistniały w związku z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* dokonaną na mocy ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku *o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2011 r., Nr 152, poz. 897 ze zm.), dotyczący praw nabytych po stronie przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych oraz sytuacji właścicieli nieruchomości posiadających zawarte z nimi umowy cywilnoprawne.

W wyniku wspomnianej nowelizacji dokonuje się obecnie gruntowna przebudowa modelu odbioru i gospodarowania odpadami, co - jak wiadomo - spowodowane jest koniecznością dostosowania polskich rozwiązań legislacyjnych do prawa unijnego, przede wszystkim zaś wdrożenia dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 roku *w sprawie składowania odpadów* (Dz. Urz. WE L182 z 16 lipca 1999 roku ze zm.).

Świadoma jestem wagi problemu i grożących Polsce kar w związku z opóźnieniem wprowadzenia w życie regulacji unijnych, tym niemniej zasygnalizować muszę problem braku w ustawie *o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw* przepisów intertemporalnych odnoszących się do przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych na

podstawie posiadanych ważnych, wydawanych na lat dziesięć zezwoleń. Za równie istotną kwestię uznać należy brak regulacji rozstrzygających byt prawny umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z tymi przedsiębiorcami, po upływie terminu, o którym mowa w art. 11 ustawy *o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw*.

Obowiązująca ustawa nie tylko zdaje się nadmiernie ingerować w istniejące stosunki prawne, lecz również nie zawiera regulacji dotyczących ich dalszego bytu. W szczególności pominięto zagadnienie umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami, których liczbę szacuje się na co najmniej półtora miliona¹. Nie wiadomo zatem, czy wprowadzenie obowiązku ponoszenia powszechnej daniny publicznej (opłaty za gospodarowanie odpadami) stanowić ma podstawę do wypowiedzania tych umów. Sytuacja ta bez wątpienia spowoduje w praktyce dalsze problemy, takie jak masowe wypowiedzanie umów oraz kwestie ewentualnych odszkodowań, z odpowiedzialnością Skarbu Państwa włącznie.

Wymuszenie przez prawodawcę rozwiązania umów cywilnoprawnych stanowić będzie również istotne zagrożenie dla szerokiej rzeszy przedsiębiorców prowadzących przecież działalność w omawianym zakresie w zaufaniu do pewności i stabilności prawa stanowionego przez państwo. Ponadto przyjęte rozwiązania legislacyjne mogą pozostawać w sprzeczności z zasadami swobody działalności gospodarczej (art. 20 i art. 22 *Konstytucji RP*), ochrony praw nabytych oraz należytego zabezpieczenia interesów w toku (art. 2 *Konstytucji RP*).

Wskazane problemy dotyczą również samych gmin, które - jak wskazuje praktyka - często prowadzą działalność w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i powołały w związku z tym odpowiednie spółki wyposażając je w majątek oraz zaciągnęły - tak jak przedsiębiorcy - kredyty inwestycyjne skorelowane z biznesplanami.

Na zakończenie zauważyć pragnę, że przetargi na odbieranie (i zagospodarowanie) odpadów organizowane przez gminy wygra tylko część spośród obecnie funkcjonujących na rynku przedsiębiorców i spółek z udziałem gmin.

¹ Dane za Związkiem Pracodawców Gospodarki Odpadami.

Podkreślenia wymaga, że wspomniane zagadnienia zostały częściowo podniesione już na etapie prac legislacyjnych w parlamencie przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w uwagach do projektu rządowego (*vide* załączniki do druku sejmowego nr 3670/VI).

Wobec powyższego, mając za podstawę art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o zajęcie stanowiska w zasygnalizowanych kwestiach, w tym o wyjaśnienie przyczyn niezastosowania adekwatnych do sytuacji przepisów intertemporalnych.

Łęca wyprawy srodek

Jens Jjow